

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie**

Olsztyn, dnia kwietnia 2010 r.

LOL- 4100-02-02/2010; P/09/005

**Pan
Dominik Tarnowski
Starosta Mrągowski**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie przeprowadziła kontrolę w Starostwie Powiatowym w Mrągowie („Starostwie”), którą objęto powiązania budżetu powiatu mrągowskiego („Powiatu”) z budżetem państwa w zakresie wybranych dochodów i wydatków w 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 26 marca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Staroście niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, z zastrzeżeniami, ocenia wykonanie w 2009 r. budżetu Powiatu w zakresie jego powiązań z budżetem państwa. Podstawą pozytywnej oceny jest prawidłowa realizacja dochodów budżetu państwa związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, a także właściwe wykorzystanie dotacji celowych i rozwojowych.

Stwierdzone zastrzeżenia dotyczą zwłaszcza:

- niepełnego przestrzegania procedury przy planowaniu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami,
- nienaliczenia odsetek od zaległości z tytułu nieterminowych opłat za użytkowanie wieczyste gruntów,
- niepowołania w Starostwie audytora wewnętrznego.

¹Dz. U. z 2007r. Nr 231, poz. 1701ze zm.

1. Budżet Powiatu na 2009 r. został uchwalony w obowiązującym terminie i zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych².

Przy planowaniu dochodów związanych z realizacją przez Powiat zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, Starostwo nie w pełni przestrzegało przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, przekazywania dotacji celowych i przekazywania pobranych dochodów związanych z realizacją tych zadań³ (zwane dalej rozporządzeniem MF z dnia 24 lipca 2006 r.). Stwierdzono bowiem, że:

- projekt planu finansowego Powiatu nie obejmował kwot dochodów w podziale na dochody podlegające przekazaniu do budżetu państwa,
- jednostki organizacyjne Powiatu, przed uchwaleniem budżetu Powiatu na 2009 r., nie przedłożyły Zarządowi Powiatu projektów swoich planów finansowych celem ich zweryfikowania,
- Zarząd Powiatu, po uchwaleniu budżetu oraz uzyskaniu informacji od Wojewody Warmińsko-Mazurskiego o kwotach dochodów wynikających z ustawy budżetowej, nie poinformował jednostek organizacyjnych o kwotach dochodów z nich wynikających.

Ponadto, Starostwo nie przekazało Zarządowi Powiatu sprawozdań z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami (Rb-27ZZ), mimo takiego wymogu wynikającego z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁴.

2. Z tytułu realizacji w 2009 r. zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, Powiat uzyskał dochody w wysokości 1.377,4 tys. zł (o 38,2% wyższe od planowanych), w tym:

- 1.014,0 tys. zł (73,6% ogółu dochodów) stanowiły wpływy z tytułu opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości,
- 345,2 tys. zł (25,1%) – wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia praw własności oraz prawa użytkowania nieruchomości,
- 6,1 tys. zł (0,4%) – odsetki od nieterminowych wpłat podatków i opłat.

Z uzyskanych dochodów budżetowych, po ich pomniejszeniu o należną Powiatowi kwotę 339,4 tys. zł, pozostała kwota (1.038,0 tys. zł) Starostwo, z zachowaniem terminów

² Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.

³ Dz. U. nr 135, poz. 955.

⁴ Dz. U. z 2006 r. Nr 115, poz. 781.

określonych w § 8 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 lipca 2006 r., przekazało do budżetu państwa.

3. W 2009 r. Powiat zgodnie z przeznaczeniem wykorzystał i rozliczył otrzymane z budżetu państwa dotacje celowe i rozwojowe:

- 5.654,1 tys. zł dotację celową na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami, w tym m.in. 3.232,9 tys. zł na działalność Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Mrągowie (w tym 300,0 tys. zł na zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego), 1.714,8 tys. zł - na składki na ubezpieczenia zdrowotne i świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego oraz 268,8 tys. zł – na działalność Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Mrągowie. Dotacje celowe wpływały do Starostwa w terminach zapewniających prawidłową realizację zadań. Niewykorzystaną dotację w kwocie 100 zł zwrócono w całości i w obowiązujących terminach do budżetu państwa.
- 5.935,6 tys. zł dotację rozwojową na realizację siedmiu projektów, w tym
 - dwóch o wartości 4.731,1 tys. zł w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007 – 2013 na przebudowę dwóch dróg powiatowych,
 - pięciu o wartości 1.204,5 tys. zł w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007 – 2013 na edukację młodzieży w Powiecie oraz aktywizację osób, w tym zagrożonych wykluczeniem.

Analiza dokumentacji dwóch projektów (spośród pięciu z PO Kapitał Ludzki) realizowanych bezpośrednio przez Starostwo, na które otrzymano 647,5 tys. zł środków dotacji rozwojowych wykazała, że zadania objęte tym projektami wykonano zgodnie z wnioskami o dofinansowanie, a niewykorzystaną dotację w kwocie 200 zł terminowo zwrócono Instytucji Pośredniczącej. Kontrola 20 wydatków w kwocie 201 tys. zł poniesionych na realizację jednego z tych projektów („Edukacja młodzieży w powiecie mrągowskim – rozwój wiedzy i umiejętności”) o wartości 516,7 tys. zł wykazała m.in., że były one zgodne z obowiązującymi przepisami prawa wspólnotowego, prawa krajowego, kategoriami wydatków wynikającymi z postanowień umów o dofinansowanie oraz spełniały szczególne warunki kwalifikowalności. Dowody księgowe dokumentujące te wydatki zostały prawidłowo sporządzone pod względem formalno-rachunkowym, właściwie ujęte w księgach rachunkowych oraz załączone do wniosków o płatność.

4. Prawidłowo Starostwo prowadziło windykację należności stanowiących dochód budżetu państwa, w wyniku czego wyegzekwowano 35.644 zł. Na koniec grudnia 2009 r. pozostawały

należności od sześciu dłużników z tytułu nieterminowych opłat za użytkowanie wieczyste gruntów w łącznej wysokości 29.596 zł (w tym 11.212 zł odsetki). Analiza działań windykacyjnych wobec tych dłużników wykazała, że Starostwo we wszystkich przypadkach wysyłało wezwania oraz pozwy o zapłatę należności, a także kierowała wnioski o przeprowadzenie egzekucji komorniczej. Przyczyną niskiej skuteczności tych działań była przede wszystkim trudna sytuacja finansowa dłużników.

Stwierdzono, iż od jednej zaległości z tytułu nieterminowych opłat za użytkowanie wieczyste gruntów, Starostwo nie naliczyło jednak odsetek. Odsetki te w kwocie 12.638 zł naliczono i zaksięgowano dopiero po ujawnieniu tego faktu przez kontrolera NIK.

5. W 2009 r. Starostwo udzieliło dwóch zamówień publicznych o łącznej wartości 6.555,9 tys. zł na budowę sali gimnastycznej wraz z infrastrukturą oraz realizację projektu edukacji młodzieży w Powiecie. Stwierdzono, że wykonawców zamówień wybrano na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁵. Wyboru trybu udzielenia zamówienia publicznego był uzasadniony przesłankami wynikającymi z przepisów tej ustawy, zlecenie zadań następowało na zasadzie wyboru najkorzystniejszej oferty, a przeprowadzone postępowania zostały właściwie udokumentowane.
6. Starostwo, pomimo iż było zobowiązane do prowadzenia audytu wewnętrznego przed upływem trzeciego kwartału 2008 r., w związku z przekroczeniem dochodów powyżej kwoty 40.000 tys. zł, jednak do czasu zakończenia kontroli przez NIK (26 marca 2010 r.) nie powołało audytora, a także nie uwzględniło tego stanowiska w regulaminie organizacyjnym. Zauważyć należy, że Starostwo czyniło starania o zatrudnienie audytora, m.in. poprzez ogłoszenie konkursu na to stanowisko, na które jednak nie wpłynęła żadna oferta. W Starostwie funkcjonował system kontroli wewnętrznej, regulujący m.in. zasady przeprowadzania takich kontroli, pobierania i gromadzenia środków publicznych, zaciągania zobowiązań finansowych, dokonywania wydatków ze środków publicznych oraz udzielania zamówień publicznych. Zasady te określone zostały w stosownych instrukcjach, wprowadzonych zarządzeniami Starosty.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) Spowodowanie pełnego przestrzegania wymaganych procedur przy planowaniu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych

⁵ Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.

zadań zleconych Powiatowi ustawami zgodnie z przepisami wynikającymi z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 lipca 2006 r.

- 2) Podjęcie dalszych działań celem zatrudnienia w Starostwie audytora wewnętrznego.
- 3) Przedkładanie przez Starostwo Zarządowi Powiatu sprawozdań Rb-27ZZ.
- 4) Bieżące naliczanie i egzekwowanie odsetek od zaległości.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Starostę w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź działaniach podjętych w celu jego realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust.1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Staroście prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK

Z poważaniem